

TOSHKENT SHAHRINING TASHQI SAVDO AYLANMASI (2020-yil yanvar-noyabr oylari uchun dastlabki ma'lumot)

Tashqi iqtisodiy faoliyat, xususan mamlakatda amalga oshirilayotgan tashqi savdo siyosatining natijasi to'g'ridan-to'g'ri aholi turmush darajasiga ta'sir qiladi.

2020-yilning yanvar-noyabr oylarida Toshkent shahrining tashqi savdo aylanmasi 11 074,7 million AQSH dollarga yetdi, bu o'tgan yilning shu davriga nisbatan 949,7 million AQSH dollarga kamaygan.

TASHQI SAVDO AYLANMASI VA BALANSI (yanvar-noyabr, mln. AQSh dollari)

Ma'lumot uchun: Toshkent shahri tovarlari tashqi savdosi bo'yicha statistik ko'rsatkichlarni shakllantirishda, eksport qilinadigan va import qilinadigan tovarlarni guruhlash uchun tahliliy maqsadlarni amalga oshirishga imkon beradigan Birlashgan Millatlar Tashkilotining xalqaro savdo tasnifi (SITC) qo'llaniladi. Tovarlariga MSTK kodlarini tayinlash TN VED va MSTK o'rtasida o'tish tugmachalari yordamida amalga oshiriladi.

JSTning umumiy hajmida eksport 2 598,6 mln. AQSh dollarini tashkil etdi (2019-yil yanvar-noyabr oyiga nisbatan 7,8 % pasayish qayd etildi), import esa 8 476,0 mln. AQSh dollarini (pasayish 7,9%) tashkil etdi. Tashqi savdo aylanmasining passiv qoldig'i 5 877,4 mln. AQSh dollari miqdorida qayd etildi.

TOSHKENT
SHAHRI BILAN
TASHQI SAVDO
AYLANMASI ENG
YUQORI
ULUSHGA EGA
BO`LGAN
DAVLATLAR
(2020-yil
yanvar-noyabr,
mln. AQSh
dollari, ulushi,
% da)

Davlatlar:	TSA	Eksport	Import	Ulushi, % da
Xitoy Xalq Respublikasi	2 584,9	625,1	1 959,9	23,3
Rossiya Federatsiyasi	2 346,2	432,9	1 913,3	21,2
Qozog'iston	960,3	234,1	726,2	8,7
Turkiya	612,1	136,2	475,9	5,5
Afg'oniston	418,1	417,1	1,0	3,8
Germaniya	371,3	52,2	319,1	3,4
Hindiston	269,5	7,7	261,7	2,4
Koreya Respublikasi	265,6	16,3	249,3	2,4
Turkamaniston	238,6	60,3	178,3	2,2
Ukraina	220,8	27,6	193,2	2,0

Import qilinadigan tovarlar o'rnini bosadigan mahsulotlar ishlab chiqarishning ko'payishi va sanoat ishlab chiqarishining diversifikatsiyasi natijasida eksport tarkibida sezilarli o'zgarishlar ro'y berdi.

O'zbekiston dunyoning 183 dan ortiq mamlakatlari bilan savdo aloqalarini amalga oshiradi. Ularning tashqi savdo aylanmasining eng katta hajmi Xitoy (23,3 %), Rossiya Federatsiyasi (21,2%), Qozog'iston (8,7%), Turkiya (5,5%), Afg'oniston (3,8%) davlatlarida qayd etildi.

Shuningdek, qo`shni davlatlar bilan o`zaro aloqalarni mustahkamlash, mamlakatlarni ijtimoiy-iqtisodiy, savdo-sanoat hamda madaniy sohalardagi aloqalarini rivojlantirish borasida katta ishlar amalga oshirilayotganini ko`rish mumkin.

Xususan, so`nggi yillarda JSTda qo`shni davlatlar bilan masalan, Qozog`iston va Afg`oniston bilan jiddiy o`zgarishlar yuz berdi. Qirg`iz Respublikasi, Tojikiston va Afg`oniston bilan faol tashqi savdo balansi mavjudligini mamlakat tashqi savdosida ijobiy natija sifatida qarash mumkin.

JSTning boshqa davlatlar bilan eng katta hajmi (qo`shni davlatlar bundan mustasno) Xitoy, Rossiya va Turkiya to`g`ri keladi..

Tashqi iqtisodiy faoliyatdagi yirik sherik-davlatlar qatorida Afg`oniston (416,1 million AQSh dollari), Tojikiston (156,7 million AQSh dollari), Qirg`iz Respublikasi (44,8 million AQSh dollari) kabi davlatlar bilan faol tashqi savdo balansi mavjud. Qolgan davlatlar bilan tashqi savdo aylanmasining passiv qoldig`i saqlanib qolmoqda.

	Davlatlar	2019-y.	2020-y.
TOSHKENT SHAHRI YIRIK HAMKOR DAVLATLAR BILAN TASHQI SAVDO AYLANMASI DINAMIKASI (yanvar-noyabr, mln. AQSh dollari)	Xitoy Xalq Respublikasi	2 769,9	2 584,9
	Eksport	658,5	625,1
	Import	2 111,4	1 959,9
	Saldo	- 1 452,9	- 1 334,8
	Rossiya Federatsiyasi	2 533,9	2 346,2
	Eksport	566,6	432,9
	Import	1 967,3	1 913,3
	Saldo	- 1 400,7	- 1 480,3
	Qozog'iston	822,0	960,3
	Eksport	188,2	234,1
	Import	633,7	726,2
	Saldo	- 445,5	- 492,1
	Turkiya	652,9	612,1
	Eksport	170,9	136,2
	Import	482,0	475,9
	Saldo	- 311,0	- 339,7
	Afg'oniston	316,4	418,1
	Eksport	315,1	417,1
	Import	1,3	1,0
	Saldo	313,8	416,1
	Germaniya	376,9	371,3
Eksport	34,2	52,2	
Import	342,7	319,1	
Saldo	- 308,5	- 266,8	
Hindiston	209,9	269,5	
Eksport	14,4	7,7	
Import	195,5	261,7	
Saldo	- 181,1	- 254,0	

	Davlatlar	2019-y.	2020-y.
TOSHKENT SHAHRI YIRIK HAMKOR DAVLATLAR BILAN TASHQI SAVDO AYLANMASI DINAMIKASI (yanvar-noyabr, mln. AQSh dollari)	Koreya Respublikasi	688,2	265,6
	Eksport	51,2	16,3
	Import	637,0	249,3
	Saldo	- 585,9	- 233,0
	Turkmaniston	167,4	238,6
	Eksport	84,2	60,3
	Import	83,1	178,3
	Saldo	1,1	- 118,0
	Ukraina	166,1	220,8
	Eksport	20,0	27,6
	Import	146,1	193,2
	Saldo	- 126,1	- 165,6
	Italiya	181,4	210,8
	Eksport	17,6	3,6
	Import	163,8	207,2
	Saldo	- 146,3	- 203,6
	Tojikiston	202,6	204,7
	Eksport	157,4	180,7
	Import	45,1	24,0
	Saldo	112,3	156,7
	Litva	239,7	197,2
Eksport	11,8	20,1	
Import	227,9	177,1	
Saldo	- 216,1	- 157,0	
Latviya	161,5	183,7	
Eksport	17,8	7,0	
Import	143,7	176,7	
Saldo	- 125,9	- 169,7	

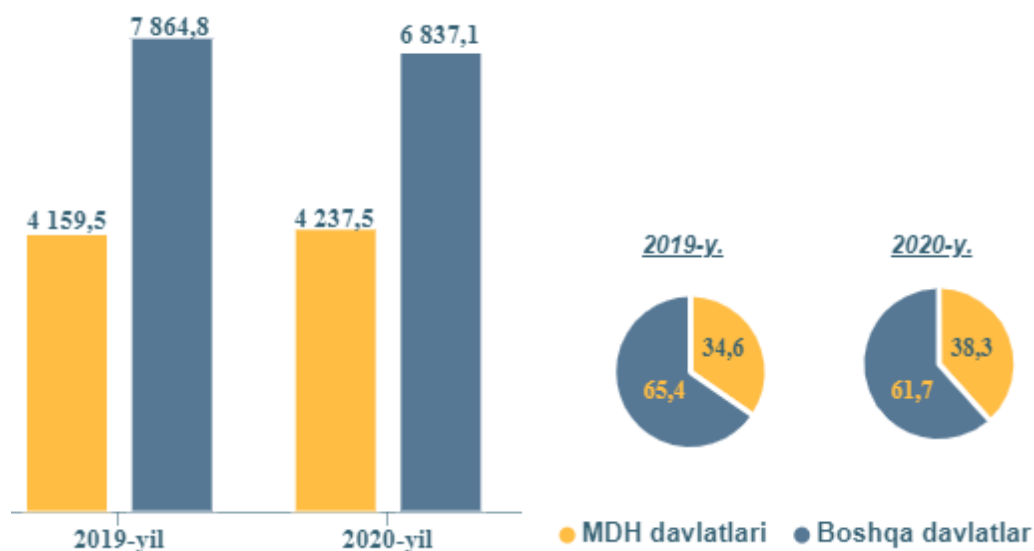

**TOSHKENT
SHAHAR YIRIK
HAMKOR
DAVLATLAR
BILAN TASHQI
SAVDO
AYLANMASI
DINAMIKASI
(yanvar-noyabr,
mln. AQSh
dollari)**

Davlatlar	2019-y.	2020-y.
Belarussiya	114,8	149,4
Eksport	8,6	6,8
Import	106,2	142,6
Saldo	- 97,5	- 135,9
AQSh	428,4	145,6
Eksport	20,5	16,9
Import	407,9	128,7
Saldo	- 387,4	- 111,9
BAA	100,0	113,8
Eksport	30,4	18,6
Import	69,7	95,2
Saldo	- 39,3	- 76,6
Niderlandiya	60,3	112,0
Eksport	1,7	2,2
Import	58,6	109,7
Saldo	- 56,8	- 107,5
Chexiya	70,9	106,2
Eksport	6,5	28,9
Import	64,4	77,3
Saldo	- 57,8	- 48,4
Fransiya	130,3	95,9
Eksport	30,3	8,7
Import	100,1	87,2
Saldo	- 69,8	- 78,5

JST hajmining uchdan bir qismi MDH mamlakatlariga to'g'ri keladi va so'nggi yillarda ushbu ko'rsatkichni oshirish tendensiyasi kuzatilmoqda. Bu o'z navbatida, MDH mamlakatlari bilan tashqi iqtisodiy aloqalar kengayganligidan dalolat beradi.

TOSHKENT SHAHRINIG TASHQI SAVDO AYLANMASIDA MDH MAMLAKATLARI VA BOSHQA XORIJIY DAVLATLARNING HAJM DINAMIKASI (yanvar-noyabr, mln. AQSh dollari, ulushi, % da)

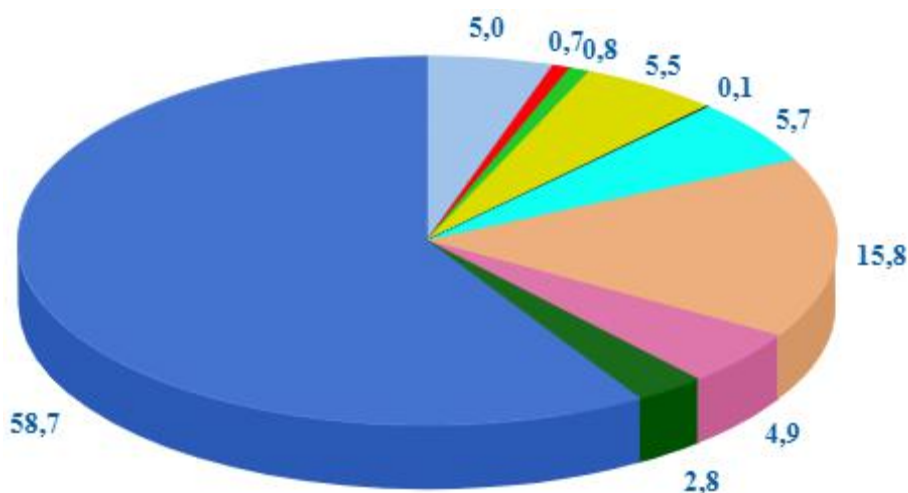

2020-yil yanvar-noyabr oylarida boshqa davlatlarning tashqi savdo aylanmasi hajmi pasaygan (13,1%) va tashqi savdo aylanmasi umumiy hajmining 61,7 % ni tashkil etdi.

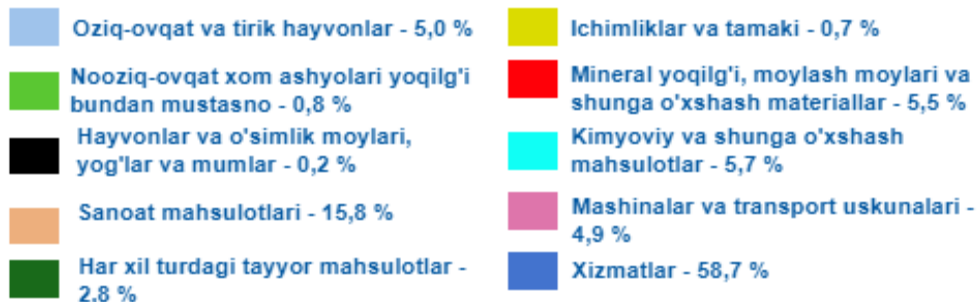
TOSHKENT SHAHRINING EKSPORTI (2020-yil yanvar-noyabr)

Joriy yilning yanvar-noyabr oylarida maxsus eksportdan tashqari eksport hajmi 2 598,6 mln. AQSh dollarini (2019-yilning shu davriga nisbatan pasayish 7,8 %) tashkil etdi.

Eksport tarkibida 41,3 % tovarlarni asosan sanoat tovarlari (15,8 %), mineral yoqilg'i, moylash moylari va shu kabi materiallar (5,7 %), kimyoviy moddalar (5,5 %) va shu kabi mahsulotlar tashkil etadi.

XSST
BO`YICHA
EKSPORT
TARKIBI
(2020-yil
yanvar-noyabr,
ulushi, % da)

XSST tarkibi	Mln. AQSh dollari			Umumiy hajmga nisbatan, % da		
	Jami	MDH davlatlari	Boshqa davlatlar	Jami	MDH davlatlari	Boshqa davlatlar
Jami	2 598,6	1 027,0	1 571,6	100,0	100,0	100,0
Oziq-ovqat va tirik hayvonlar	129,0	29,7	99,3	5,0	2,9	6,3
Ichimlik va tamaki	17,4	15,3	2,1	0,7	1,5	0,1
Nooziq-ovqat xom ashyolari yoqilg'i bundan mustasno	22,1	14,9	7,2	0,8	1,4	0,5
Mineral yoqilg'i, moylash moylari va shunga o'xshash materiallar	141,9	12,0	129,9	5,5	1,2	8,3
Hayvonlar va o'simlik moylari, yog'lar va mumlar	3,9	-	3,9	0,1	-	0,2
Kimyoviy va shunga o'xshash mahsulotlar	148,7	93,6	55,1	5,7	9,1	3,5
Sanoat mahsulotlari	410,5	182,5	228,0	15,8	17,8	14,5
Mashinalar va transport uskunalari	126,9	80,1	46,8	4,9	7,8	3,0
Har xil tayyor mahsulotlar	74,0	68,1	5,9	2,8	6,6	0,4
Xizmatlar	1 524,2	530,9	993,3	58,7	51,7	63,2

**MDH
VA BOSHQA
XORIJIY
DAVLATLARGA
TOVAR
VA XIZMATLAR
EKSPORTINING
O`SISH
SUR`ATLARI
(2020-yil
yanvar-noyabr)**

MDH mamlakatlari va boshqa xorijiy davlatlar o'rtasida tovarlar va xizmatlar eksporti yo'nalishida farq mavjud. Shunday qilib, MDH mamlakatlariga eksportning 51,7 % asosan xizmatlar undan keyin sanoat tovarlari, kimyoviy mahsulotlar va shunga o'xshash mahsulotlar, shuningdek turli xil tayyor mahsulotlar eksport qilinadi.

XSST tarkibi	2019-yilning yanvar-noyabr oylariga nisbatan, % da		
	Jami	MDH mamlakatlari	Boshqa davlatlar
Jami	92,2	89,6	94,1
Oziq-ovqat va tirik hayvonlar	146,9	125,3	154,9
Ichimlik va tamaki	102,5	115,0	57,3
Nooziq-ovqat xom ashyolari yoqilg'i bundan mustasno	95,9	89,8	111,6
Mineral yoqilg'i, moylash moylari va shunga o'xshash materiallar	105,1	66,7	111,0
Hayvonlar va o'simlik moylari, yog'lar va mumlar	9 178,6	-	41 555,1
Kimyoviy va shunga o'xshash mahsulotlar	101,7	97,0	110,7
Sanoat mahsulotlari	143,5	138,2	147,9
Mashinalar va transport uskunolari	89,7	83,6	102,3
Har xil tayyor mahsulotlar	80,1	85,6	45,9
Xizmatlar	80,7	79,1	81,6

MDH VA BOSHQA XORIJIY DAVLATLARGA TOVAR VA XIZMATLAR EKSPORTINING O`SISH SUR`ATLARI (2020-yil yanvar-noyabr)

Hisobot davrida MDH mamlakatlariga ichimlik va tamaki mahsulotlari, shuningdek sanoat tovarlari eksportining jadal o'sishi kuzatildi, birinchi navbatda, mashinalar va transport uskunalari, oziq-ovqat mahsulotlari va tirik hayvonlarning eksporti kamayishi qayd etildi.

Eksport qilinadigan tovarlar va xizmatlar tarkibi tahlili boshqa mamlakatlarga yuborilgan 2020-yil yanvar-noyabr oylarida, 2019-yil yanvar-noyabr oylariga nisbatan turli xil tayyor mahsulotlar, mashinalar va transport uskunalari, nooziq-ovqat xom ashyolari, yoqilg'i, xizmatlar, kimyoviy mahsulotlar va shunga o'xshash mahsulotlardan tashqari eksport hajmi, shuningdek, sanoat mahsulotlari kamaygan.

**EKSPORT
TARKIBI
DINAMIKASI
2020-yil
(yanvar-noyabr,
% da)**

XSST tarkibi	2019-y.	2020-y.
Jami	100,0	100,0
Oziq-ovqat va tirik hayvonlar	3,1	5,0
Ichimlik va tamaki	0,6	0,7
Yoqilg'i bundan mustasno, nooziq-ovqat xom ashyolari	0,8	0,8
Mineral yoqilg'i, moylash moylari va shunga o'xshash materiallar	4,8	5,5
Hayvonlar va o'simlik moylari, yog'lar va mumlar	0,001	0,1
Kimyoviy va shunga o'xshash mahsulotlar	5,2	5,7
Sanoat mahsulotlari	10,2	15,8
Avtomobil va transport uskunalari	5,0	4,9
Har xil tayyor mahsulotlar	3,3	2,8
Xizmatlar	67,0	58,7

XSST BO`LIMI BO`YICHA AYRIM MAHSULOTLAR EKSPORTI TARKIBI (2020-yil yanvar-noyabr)	XSST bo`limi nomi	Mln. AQSh dollari	O'sish sur'ati, % da
		Oziq-ovqat va tirik hayvonlar	129,0
	03 bo'limiga kiritilgan hayvonlardan tashqari tirik hayvonlar	0,5	83,3
	Go'sht va go'sht mahsulotlari	0,2	1 396,8
	Sut mahsulotlari va parranda tuxumlari	0,2	17,6
	Baliqlar (dengiz sutemizuvchilar emas), qisqichbaqasimonlar, mollyuskalar va suvdagi umurtqasiz hayvonlar va ulardan olinadigan preparatlar	-	-
	Don va uning mahsulotlari	76,2	140,4
	Sabzavotlar va mevalar	42,1	189,1
	Shakar, shakar mahsulotlari va asal	2,0	82,3
	Qahva, choy, kakao, ziravorlar va ulardan tayyorlangan mahsulotlar	4,0	88,4
	Hayvonlarga ozuqa (ishlov berilmagan donalardan tashqari)	0,7	124,8
	Turli xil oziq-ovqat mahsulotlari va preparatlari	3,1	144,3
	Ichimlik va tamaki	17,4	102,5
	Ichimlik	9,3	223,9
	Tamaki va tamaki mahsulotlari	8,1	63,1
	Nooziq-ovqat xom ashyolari, yoqilg'i bundan mustasno	22,1	95,9
	Pulpa va chiqindi qog'oz	0,6	123,5
	Yog'va moyli urug'lar	1,2	371,6
	Metall rudalari va metall parchalari	1,6	103,9
	Mantar va yog'och	0,01	1 023,5
	56-bo'limga kiritilmagan o'g'it xom ashyosi va mineral xom ashyo (ko'mir, moy va qimmatbaho toshlardan tashqari)	1,4	46,6
	Hayvonot va o'simliklarning xom ashyolari	2,9	117,2
	To'qimachilik tolalari (ustki va boshqa taralgan jundan tashqari) va ularning chiqindilari (kalava yoki matoga qayta ishlanmagan)	14,3	94,8
	Mineral yoqilg'i, moylash moylari va shunga o'xshash materiallar	141,9	105,1
	Gaz, tabiiy va sun'iy	9,6	103,3
	Neft, neft mahsulotlari va shunga o'xshash materiallar	15,6	38,8
	Ko'mir, koks va briketlar	0,001	6 125,0
	Elektr toki	116,7	136,4

**XSST BO`LIMI
BO`YICHA
AYRIM
MAHSULOTLAR
EKSPORTI
TARKIBI
(2020-yil
yanvar-noyabr)**

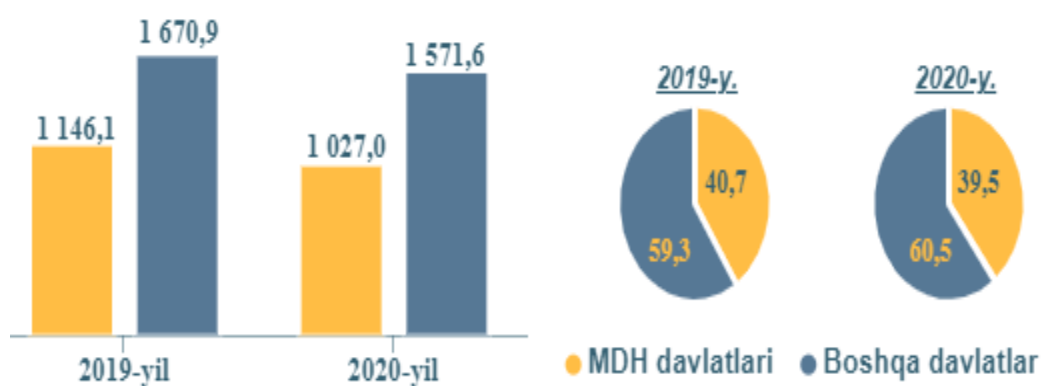
Hayvonlar va o'simlik moylari, yog'lar va mumlar	3,9	9 178,6
Xom, tozalangan yoki fraktsiyalangan o'simlik moylari va yog'lartayyorlangan mahsulotlar	3,9	9 700,7
Kimyoviy va shunga o'xshash mahsulotlar	148,7	101,7
Bo'yoqlar va taninlar va bo'yoqlar	1,7	109,9
Tibbiy va farmatsevtika mahsulotlari	10,9	272,3
Noorganik kimyoviy moddalar	18,4	82,7
Organik kimyoviy moddalar	1,2	24,4
Boshlang'ich bo'lgan shaklda plastmassa	13,9	283,3
Boshlang'ich bo'lmagan shaklda plastmassa	4,2	42,3
O'g'itlar (272 guruhga kiritilganlaridan tashqari)	85,6	97,8
Boshqa joylarda tasniflanmagan kimyoviy moddalar va mahsulotlar	10,8	126,8
Efir moylari, rezinoidlar va parfyumeriya moddalari; tualetga oid vositalar, abraziv va yuvish vositalari	2,2	78,2
Sanoat mahsulotlari	410,4	143,3
Teri, tayyor charm buyumlar va mo'yna	4,7	28,8
Kauchuk mahsulotlari	0,3	90,9
Mantar va yog'och mahsulotlari (mebeldan tashqari)	1,6	198,3
Qog'oz, karton va qog'oz pulpa, qog'oz yoki karton buyumlar	9,2	99,5
Metall bo'lmagan mineral mahsulotlar va boshqalar	216,2	160,9
To'qimachilik iplari, matolar, tayyor mahsulotlar va boshqalar	27,8	309,5
Temir va po'lat	27,0	293,9
Rangli metallar	108,6	111,1
Metall bo'lmagan mineral mahsulotlar	15,1	158,8
Mashinalar va transport uskunolari	126,9	89,7
Energiya ishlab chiqaruvchi mashinalar va uskunalar	6,5	442,2
Muayyan tarmoqlar uchun maxsus ishlab chiqarilgan mashinalar	3,2	20,5
Metallni qayta ishlash mashinalari	0,7	194,5
Sanoat uchun ixtisoslashtirilgan bo'lmagan mashinalar va uskunalar va boshqalar	8,4	82,2
Ish yuritish va ma'lumotlarni avtomatik ravishda qayta ishlash uskunolari	1,1	668,7
Telekommunikatsiya, ovoz yozish va ovozni ko'paytirish uchun asboblari va uskunalar	14,7	113,1
Boshqa joylarda tasniflanmagan elektr mashinalar, apparatlar va jihozlar va ularning elektr qismlari (shu jumladan, boshqa joylarda tasniflanmagan elektr maishiy texnika uchun	84,5	127,4

**XSST BO`LIMI
BO`YICHA
AYRIM
MAHSULOTLAR
EKSPORTI
TARKIBI
(2020-yil
yanvar-noyabr)**

elektr bo'lmagan qismlar)		
Avtomobillar (shu jumladan xavfsizlik yostig'i bo'lgan mashinalar)	4,1	42,0
Boshqa transport uskunolari	3,7	15,1
Har xil tayyor mahsulotlar	74,0	80,1
Boshqa toifalarga kiritilmagan sanitariya-tesisat, isitish va yoritish uskunolari uchun binolarni, armatura va fiksajlarni to'sib qo'ying	1,4	659,8
Mebel va armatura, choyshablar, zambil, zambil tayanchlari, yostiqlar va shunga o'xshash to'ldirilgan mebellar	1,1	177,7
Sayohat materiallari, sumkalar va shunga o'xshash idishlar	0,5	54,8
Kiyim va kiyim-kechak aksessuarlari	57,5	76,6
Poyafzal	1,1	248,2
Maxsus, ilmiy va boshqaruv asboblari va apparatlari	2,4	336,8
Boshqa joylarda tasniflanmagan fotografik apparatlar, uskunalar, sarf materiallari va optik mahsulotlar	0,04	4 315,3
Boshqa joyda tasniflanmagan turli xil tayyor mahsulotlar	9,9	69,0
Xizmatlar	1 524,2	80,7
Boshqalar egalik qiladigan jismoniy kirishlar bo'yicha ishlab chiqarish xizmatlari	0,01	-
Boshqa joylarda tasniflanmagan texnik va ta'mirlash xizmatlari	5,4	58,7
Transport xizmatlari	1 248,8	79,9
Sayohat	12,6	22,3
Qurilish xizmatlari	36,7	78,2
Sug'urta va pensiya xizmatlari	14,4	216,5
Moliyaviy xizmatlar	6,5	74,9
Boshqa joylarda tasniflanmagan intellektual mulkdan foydalanish uchun to'lovlar	0,1	92,7
Telekommunikatsiya, kompyuter va axborot xizmatlari	154,3	103,2
Boshqa biznes xizmatlari	45,0	96,5
Jismoniy shaxslar uchun xizmatlar va madaniyat va dam olish sohasidagi xizmatlar	0,3	36,1

**MDH
VA BOSHQA
DAVLATLARGA
TOVAR
VA XIZMATLAR
EKSPORTI
HAJMLARI
DINAMIKASI**
(yanvar-noyabr,
mln. AQSh
dollari,
ulushi, % da)

So'nggi bir yilda MDH mamlakatlariga eksport qilish hajmi pasaydi va uning umumiy hajmidagi ulushi 40,7 % dan 39,5 % gacha kamaydi. Mos ravishda, xorijiy mamlakatlarning umumiy eksport hajmidagi ulushi 59,3 % dan 60,5 % gacha ko'paydi.

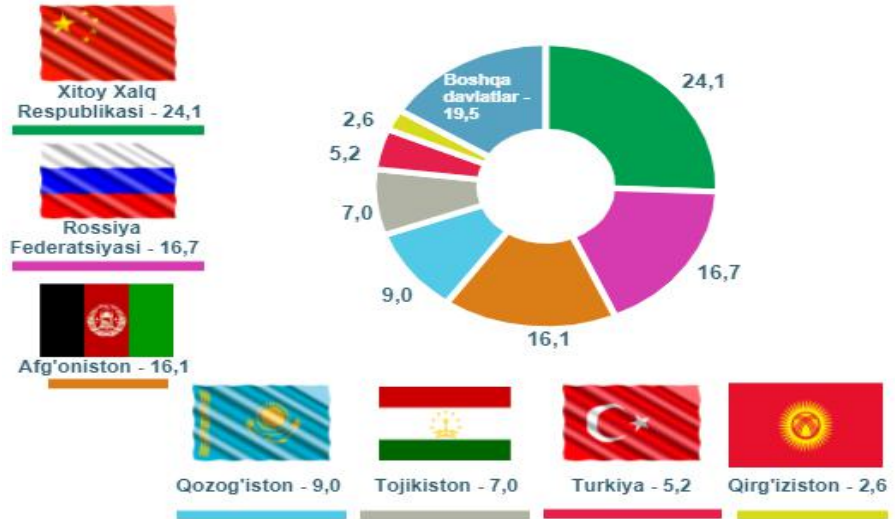

2020-yil yanvar-noyabr oylarida tashqi savdoda tovarlar va xizmatlar eksportidagi asosiy hamkorlarimiz Xitoy (umumiy eksportning 24,1%), Rossiya Federatsiyasi (16,7%), Afg'oniston (16,1 %), Qozog'iston (9,0 %), Tojikiston (7,0%), Turkiya (5,2%) va Qirg'iz Respublikasi (2,6%) davlatlari tashkil etdi. Ularning umumiy eksport hajmidagi ulushi 80,5 % ga yetgan.

2020-yil yanvar-noyabr oylarida tovarlar va xizmatlar eksporti bo'yicha yettita yirik sherik mamlakatlar orasida Rossiya Federatsiyasi ikkinchi o'rinni, Xitoy esa yetakchi o'rinni egalladi.

Hamkor mamlakatlarning tovarlar va xizmatlar eksporti bo'yicha jug'rofiyasi 2019-yilning shu davriga nisbatan 150 tadan 141 ta davlatga qisqardi.

TOSHKENT SHAHAR EKSPORTIDA ASOSIY HAMKOR DAVLATLAR-NING ULUSHI (2020-yil yanvar-noyabr, % da)

TOSHKENT SHAHRINING ASOSIY HAMKOR DAVLATLARGA AMALGA OSHIRGAN EKSPORTI ,HAJMI VA O`SISH SUR`ATI 2020-yil (yanvar-noyabr)

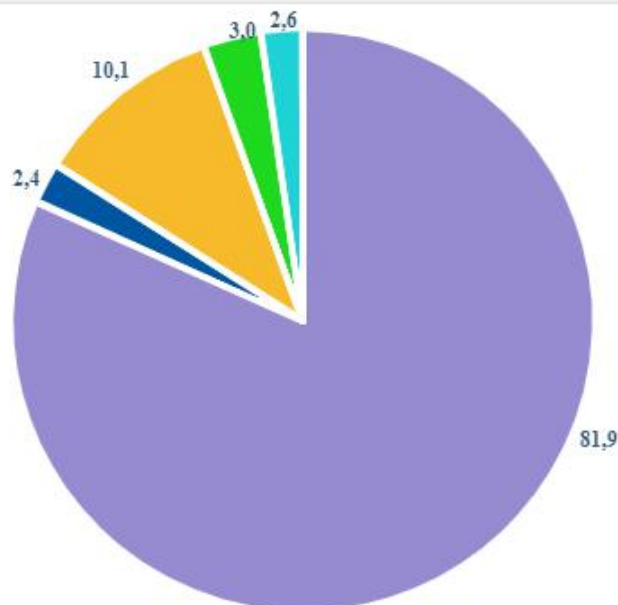
Davlatlar	Mln.AQSH dollari		O'sish sur'ati, % da	O'rni	
	2019-y.	2020-y.		2019-y.	2020-y.
Xitoy Xalq Respublikasi	658,5	625,1	94,9	1	1
Rossiya Federatsiyasi	566,6	432,9	76,4	2	2
Afg'oniston	315,1	417,1	132,4	3	3
Qozog'iston	188,2	234,1	124,3	4	4
Tojikiston	157,4	180,7	114,8	6	5
Turkiya	170,9	136,2	79,7	5	6
Qirg'iz Respublikasi	96,3	66,7	69,2	7	7
Turkmaniston	84,2	60,3	71,5	8	8
Germaniya	34,2	52,2	152,9	11	9
Chexiya	6,5	28,9	443,5	29	10
Ukraina	20,0	27,6	138,0	17	11
Buyuk Britaniya	40,0	21,3	53,3	10	12
Litva	11,8	20,1	169,7	24	13
BAA	30,4	18,6	61,2	12	14
AQSh	20,5	16,9	82,5	16	15
Koreya Respublikasi	51,2	16,3	31,8	9	16
Belgiya	16,5	16,1	97,4	20	17
Ozarbajjon	22,9	14,9	65,1	15	18
Eron	29,3	14,3	49,0	14	19
Pokiston	6,4	11,7	183,6	30	20

**TOSHKENT
SHAHRINING
AYRIM
DAVLATLAR
BILAN EKSPORT
TARKIBI
(2020-yil
yanvar-noyabr,
ulushi % da)**

Yirik sherik mamlakatlar orasida eksport qilinadigan tovarlarning eng katta hajmini ishlab chiqarilgan mahsulotlar, mineral yoqilg'i, moylash moylari va shu kabi materiallar hamda oziq-ovqat mahsulotlari va tirik hayvonlar tashkil etadi.

XSST tarkibi	XXR		Rossiya Federatsiyasi		Afg'oniston		Qozog'iston	
	2019-y.	2020-y.	2019-y.	2020-y.	2019-y.	2020-y.	2019-y.	2020-y.
Jami eksport	658,5	625,1	566,6	432,9	315,1	417,1	188,2	234,1
Oziq-ovqat va tirik hayvonlar	0,7	2,5	7,5	6,8	53,6	75,9	6,5	12,6
Ichimlik va tamaki	0,1	0,02	5,3	4,5	0,01	0,1	3,2	8,7
Yoqilg'i bundan mustasno, nooziq-ovqat xom ashyolari	0,5	0,6	11,9	11,0	0,4	0,4	1,9	0,9
Mineral yoqilg'i, moylash moylari va shunga o'xshash materiallar	3,0	0,2	13,0	5,3	93,6	125,1	0,5	0,2
Hayvonlar va o'simlik moylari, yog'lar va mumlar	-	-	-	-	0,01	3,9	-	-
Kimyoviy va shunga o'xshash mahsulotlar	1,9	5,0	6,2	10,3	25,1	17,5	21,6	24,0
Sanoat mahsulotlari	21,9	80,7	74,7	93,0	1,3	2,3	15,5	32,9
Mashina va transport uskunolari	2,2	4,4	36,2	15,0	0,2	1,0	17,4	26,6
Har xil tayyor mahsulotlar	0,0005	0,1	64,5	48,1	0,2	0,1	4,6	9,5
Xizmatlar	628,2	531,7	347,2	238,9	140,8	190,9	117,0	118,7

**XIZMATLAR
EKSPORTI
TARKIBI**
(yanvar-noyabr,
ulushi, % da)

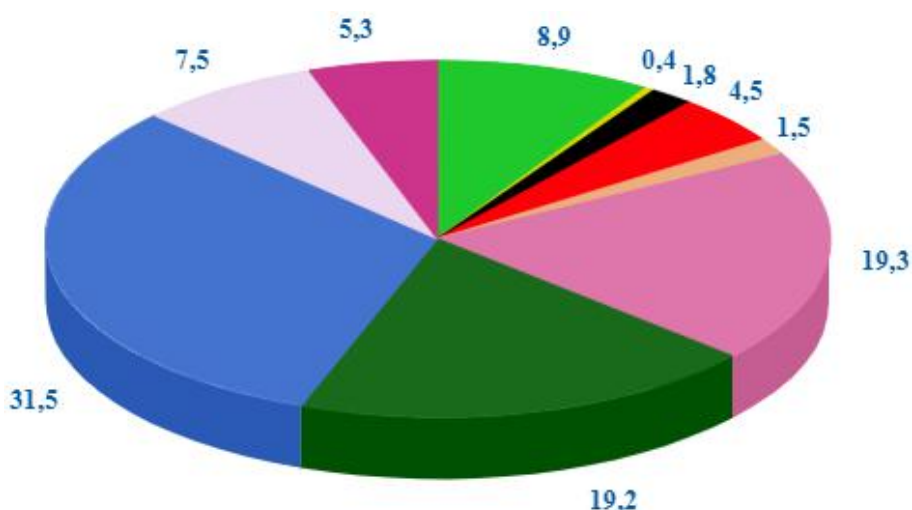
● Transport xizmatlari ● Qurilish xizmatlari ● Telekommunikatsiya, kompyuter va axborot xizmatlari
● Biznes xizmatlari ● Boshqa xizmatlar

2020-yil yanvar-noyabr oylarida xizmatlar eksporti hajmi 1 524,2 million AQSh dollarini yoki uning umumiy hajmidan 58,7 foizni tashkil etdi va 2019-yilning shu davriga nisbatan 19,3 foizga kamaydi. Xizmatlar eksporti tarkibida asosiy ulush transport xizmatlariga (81,9 %) to'g'ri keladi.

Qolganlari sayohat (turizm), moliyaviy xizmatlar, sug'urta va pensiya xizmatlari, texnik xizmat ko'rsatish, ta'mirlash xizmatlari va boshqalarni o'z ichiga oladi.

TOSHKENT SHAHRINING IMPORTI (2020-yil yanvar-noyabr)

Hisobot davrida import 8 476,0 mln. AQSh dollarini tashkil qildi (2019-yil yanvar-noyabr oylariga nisbatan o'sish sur'atlari pasayishi 7,9 %). Uning tarkibida asosiy ulushni avtomobillar va transport uskunalari (31,5 %), kimyoviy moddalar(19,3 %) va shu kabi mahsulotlar shuningdek, ishlab chiqarilgan mahsulotlar (19,2%)egallaydi.

XSST BO`LIMI
BO`YICHA
IMPORT
TARKIBI
(2020-yil
yanvar-noyabr,
ulushi, % da)

Oziq-ovqat va tirik hayvonlar - 8,9%	Ichimliklar va tamaki- 0,4 %
Nooziq-ovqat xom ashyolari,yoqilg'i bundan mustasno -1,8%	Mineral yoqilg'i, moylash moylari va shunga o'xshash materiallar- 4,5%
Hayvonlar va o'simlik moylari, yog'lar va mumlar - 1,5 %	Kimyoviy va shunga o'xshash mahsulotlar - 19,3 %
Sanoat mahsulotlari -19,2%	Mashinalar va transport uskunalari -31,5%
Turli xil tayyor buyumlar-7,5%	Xizmatlar -5,3%

Tovarlar va xizmatlar importi dinamikasining tahlili shuni ko'rsatdiki, 2020-yil yanvar-noyabr oylarida 2019-yilning shu davriga nisbatan tovarlar importi hajmi 684,5 million AQSh dollariga kamaydi va 8 023,7 million AQSh dollarini tashkil etib, xizmatlar importi 452,4 million dollarga yetdi.

XSST tarkibi	Mln. AQSh dollari			Umumiy hajmga nisbatan, % da		
	Jami	MDH davlatlari	Boshqa davlatlar	Jami	MDH davlatlari	Boshqa davlatlar
Jami	8 476,0	3 210,5	5 265,5	100,0	100,0	100,0
Oziq-ovqat va tirik hayvonlar	755,7	607,8	147,9	8,9	18,9	2,8
Ichimlik va tamaki	38,1	14,6	23,5	0,4	0,5	0,4
Nooziq-ovqat xom ashyolari, yoqilg'i bundan mustasno	155,6	119,4	36,2	1,8	3,7	0,7
Mineral yoqilg'i, moylash moylari va shunga o'xshash materiallar	381,7	351,6	30,1	4,5	11,0	0,6
Hayvonlar va o'simlik moylari, yog'lar va mumlar	125,6	106,9	18,7	1,5	3,3	0,4
Kimyoviy va shunga o'xshash mahsulotlar	1 639,6	372,7	1 266,8	19,3	11,6	24,1
Sanoat mahsulotlari	1 623,8	1 010,3	613,5	19,2	31,5	11,7
Mashinalar va transport uskunalari	2 671,5	475,9	2 195,7	31,5	14,8	41,7
Har xil tayyor mahsulotlar	631,9	69,2	562,8	7,5	2,2	10,7
Xizmatlar	452,4	82,1	370,3	5,3	2,6	7,0

Ishlab chiqarilgan tovarlar (31,5 %), oziq-ovqat mahsulotlari va tirik hayvonlar (18,9 %), shuningdek, mashinalar va transport uskunalari (14,8%) importining eng katta ulushi MDH mamlakatlariga boshqa xorijiy davlatlarga esa asosiy ulush to'g'ri keladi. Mashina va transport uskunalari (41,7 %), kimyoviy moddalar (24,1 %) va shu kabi mahsulotlar shuningdek, ishlab chiqarilgan mahsulotlar (11,7%) egallaydi.

	XSST tarkibi	2019-yil yanvar-noyabr oylariga nisbatan, % da		
		Jami	MDH davlatlari	Boshqa davlatlar
MDH VA BOSHQA XORIJIY DAVLATLARDAN IMPORTNING O`SISH SUR`ATLARI (2020-yil yanvar-noyabr)	Jami	92,1	106,5	85,0
	Oziq-ovqat va tirik hayvonlar	113,5	136,2	67,4
	Ichimlik va tamaki	104,1	127,9	93,3
	Nooziq-ovqat xom ashyolari, yoqilg'i bundan mustasno	82,0	73,5	133,0
	Mineral yoqilg'i, moylash moylari va shunga o'xshash materiallar	172,4	181,4	109,5
	Hayvonlar va o'simlik moylari, yog'lar va mumlar	89,8	105,6	48,3
	Kimyoviy va shunga o'xshash mahsulotlar	113,0	126,3	109,6
	Sanoat mahsulotlari	88,0	93,1	80,8
	Mashinalar va transport uskunalari	76,2	99,7	72,5
	Har xil tayyor mahsulotlar	96,7	86,9	98,0
	Xizmatlar	90,6	51,1	109,4

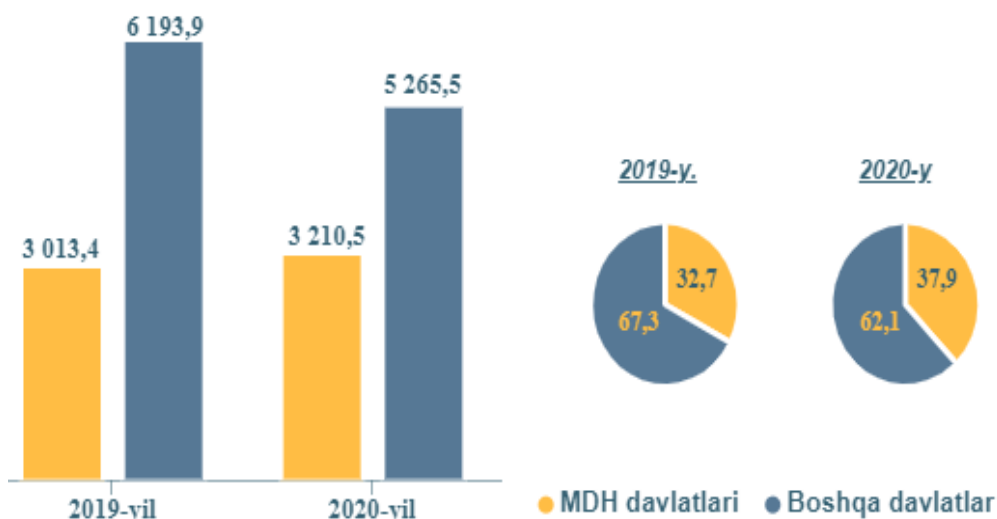
2020-yil yanvar-noyabr oylarida import qilingan tovarlar va xizmatlar tarkibi tahlili shuni ko'rsatdiki, 2019-yil yanvar-noyabr oylariga nisbatan mineral yoqilg'i, moylash materiallari va shunga o'xshash materiallar importining o'sish sur'ati 172,4 % ni tashkil etdi.

**IMPORT
TARKIBINING
DINAMIKASI
(2020-yil
yanvar-noyabr)**

XSST nomi	2019-yil	2020-yil
Jami	100,0	100,0
Oziq-ovqat va tirik hayvonlar	7,2	8,9
Ichimlik va tamaki	0,4	0,4
Nooziq-ovqat xom ashyolari, yoqilg'i bundan mustasno	2,1	1,8
Mineral yoqilg'i, moylash moylari va shunga o'xshash materiallar	2,4	4,5
Hayvonlar va o'simlik moylari, yog'lar va mumlar	1,5	1,5
Kimyoviy va shunga o'xshash mahsulotlar	15,8	19,3
Sanoat mahsulotlari	20,0	19,2
Mashinalar va transport uskunalari	38,1	31,5
Har xil tayyor mahsulotlar	7,1	7,5
Xizmatlar	5,4	5,3

Xizmatlar importining tahlili shuni ko'rsatdiki, 2020-yil yanvar-noyabr oylarida 2019-yilning shu davriga nisbatan importning umumiy hajmidagi ulushi 5,3%ga yetgan.

MDH mamlakatlari va boshqa xorijiy davlatlar bilan import ulushining dinamikasida barqaror nisbati saqlanib qolmoqda, bu esa chegarada 37,9 : 62,1.ni tashkil etadi.

Hisobot davri natijalariga ko'ra, importning ulushi 23,1 % bo'lgan XXR va 22,6 % ulushi bilan ikkinchi o'rinni egallagan Rossiya Federatsiyasi esa asosiy import bo'yicha sherik-davlatlar hisoblanadi.

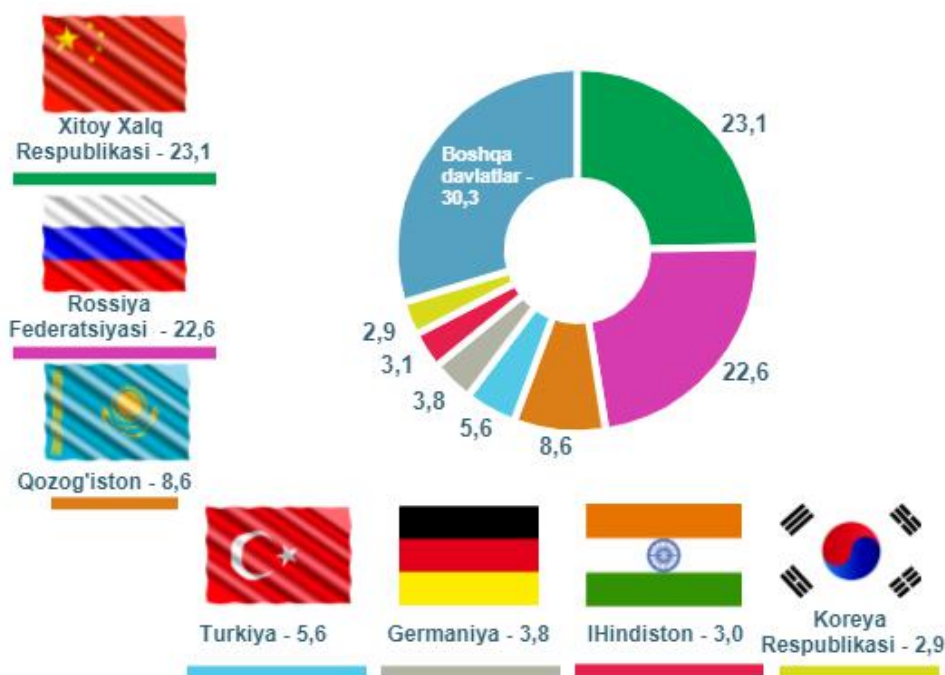
**TOVAR
VA XIZMATLAR
IMPORTIDAGI 20
TA YIRIK
HAMKOR
DAVLATLAR
(2020-yil
yanvar- noyabr)**

Davlatlar	Mln. AQSH dollari		O`shish sur`ati, % da	O`rni	
	2019-y.	2020-y.		2019-y.	2020-y.
Xitoy Xalq Respublikasi	2 111,4	1 959,9	92,8	1	1
Rossiya Federatsiyasi	1 967,3	1 913,3	97,3	2	2
Qozog'iston	633,7	726,2	114,6	4	3
Turkiya	482,0	475,9	98,7	5	4
Germaniya	342,7	319,1	93,1	7	5
Hindiston	195,5	261,7	133,9	9	6
Koreya Respublikasi	637,0	249,3	39,1	3	7
Italiya	163,8	207,2	126,5	10	8
Ukraina	146,1	193,2	132,2	11	9

**TOVAR
VA XIZMATLAR
IMPORTIDAGI 20
TA YIRIK
HAMKOR
DAVLATLAR
(2020-yil
yanvar-noyabr)**

Davlatlar	Min. AQSH dollari		O`shish sur`ati, % da	O`rni	
	2019-y.	2020-y.		2019-y.	2020-y.
Turkmaniston	83,1	178,3	214,5	17	10
Litva	227,9	177,1	77,7	8	11
Latviya	143,7	176,7	122,9	12	12
Belarusiya	106,2	142,6	134,3	14	13
AQSh	407,9	128,7	31,6	6	14
Niderlandiya	58,6	109,7	187,4	24	15
BAA	69,7	95,2	136,7	19	16
Fransiya	100,1	87,2	87,2	15	17
Chexiya	64,4	77,3	120,1	22	18
Shvetsariya	84,9	71,0	83,7	16	19
Polsha	38,2	65,9	172,6	33	20

2020-yil yanvar-noyabr oylarida Toshkent shahriga 141 mamlakatdan tovarlar va xizmatlar olib kiritildi.

**SHAHAR
IMPORTIDA
ASOSIY HAMKOR
DAVLATLAR-
NING ULUSHI
(2020-yil
yanvar-noyabr,
% da)**

Yetti yirik sherik-davlatlar (Xitoy Xalq Respublikasi, Rossiya Federatsiyasi, Qozog'iston, Turkiya, Germaniya, Koreya Respublikasi va Hindiston) umumiy importning 69,7 % ulushiga ega, bu esa 5 905,4 mln AQSh dollariga teng hisoblanadi.

Mamlakatdagi investitsiya muhiti yaxshilangani va ushbu sohada amalga oshirilgan islohotlar natijasida mashina va transport uskunalari importining o'sishi tabiiy hol hisoblanadi. Shunday qilib, Xitoy, Rossiya, Turkiya, Koreya va Germaniyadan katta miqdordagi investitsiyalarni hisobga olgan holda ushbu mahsulotlarning import hajmida ushbu mamlakatlarning yuqori ulushi saqlanib qolmoqda.

**Tashqi iqtisodiy faoliyat
va savdo statistikasi bo'limi
Tel.:71-203-88-20**